

Nyári betakarítási munkákkal kapcsolatos tűzvédelem

A nyári betakarítási munkák elvégzése nagy igénybevétel a mezőgazdaság területén dolgozóknak. A nehéz munka mellett e tevékenység igen tűzveszélyes, amelyre kellő körültekintéssel lehet csak felkészülni, ezért különösen fontos a betakarítási munkálatokban részt vevő erő- és munkagépek tűzvédelme, az aratásra vonatkozó szabályok ismerete, betartása.

A mezőgazdaság tűzvédelmi jogszabályai, így kötelező előírásai közül számos tétel megváltozott, mely vonatkozik a betakarításra és az ahhoz kapcsolódó munkálatokra.

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírása alapján a nyári betakarítási munkákban dolgozó erő- és munkagépek tulajdonosainak a gépek tűzvédelmi felülvizsgálatát (a gépek szemléjét) a munka megkezdését megelőzően el kell végezni.

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról szóló többször módosított 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet (a továbbiakban: OTSZ 5.2 – hatályba lépése: 2022. június 13.) a következőképpen rendelkezik:

A mezőgazdasági erő- és munkagépek tűzvédelmi szabályai:

- A kalászos termény betakarítási, szalma-összehúzási és bálázási munkáiban legalább 1 db 21A és 113B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készülékkel és szikracsapóval vagy lapáttal is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. A jármű megfelelőségéről szemle keretében kell meggyőződni. A betakarítási munkák során használt, ötnél több mezőgazdasági járművet érintő műszaki ellenőrzés esetén, annak tervezett időpontját 10 nappal előbb írásban a tűzvédelmi hatóságnak be kell jelenteni. A műszaki ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek 1 példányát a járművön el kell helyezni.
- Az üzemelő erő- és munkagép kezelője a munkavégzés megkezdése előtt és annak befejezése után közvetlenül és munkavégzést megszakító szünetekben köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség esetén megtisztítani.

- A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, a kazaltól és a gabonatáblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen.
- Erő- és munkagépen, gépjárművön olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával jár vagy üzemanyag elfolyásával járhat, betakarítással érintett területen és a rostnövénytároló területén nem végezhető.
- Munkaszünet idejére az aratógépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábon álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Ha a tarlótól ez a távolság nem biztosítható, akkor 3 méter széles szántással vagy tárcsázással kialakított védősávon kívül kell az arató-, erő- és az egyéb munkagépet elhelyezni.
- Az aratógépet hajlékony földelővezetékekkel, akkumulátorát pedig legalább villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal kell ellátni.
- Az erő- és munkagépet, aratógépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el, egyéb munkát nem végezhet.
- A kazalozást végző erőgép a kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy az erőgép égésterméke vagy annak elvezető csöve gyújtási veszélyt ne jelentsen.
- A kazalozásban részt vevő erőgépet a ráhullott szalmától, szénától rendszeresen, de legalább naponta meg kell tisztítani.

Aratás tűzvédelmi előírásai:

- A kalászos termény betakarítását a közút és a vasútvonal mentén kell először elvégezni.
- A learatott kalászos terményt, szalmát a vasútállomástól legalább 100 méter távolságon belül el kell távolítani, és legalább 3 méter széles védősávot kell kialakítani szántással vagy tárcsázással.
- Gabonatáblán dohányozni még a járművek, erő- és munkagépek vezető fülkéiben is tilos.
- Az aratás idejére a gabonatáblától legalább 15 méterre éghető anyagtól és növényzettől mentes dohányzóhelyet lehet kijelölni. A dohányzóhelyen a dohánynemű gyűjtéséhez és eloltásához megfelelő mennyiségű vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

Rostnövénytárolóra, kazalra vonatkozó szabályok:

- A mezőn összerakott kazal, valamint a rostnövénytároló elhelyezésénél a szélső tárolási egység és a környező
 - o fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagok előállítására, feldolgozására, használatára, tárolására vagy forgalmazására szolgáló építményektől legalább 200 méter,
 - o egyéb építményektől legalább 100 méter,
 - o vasúti vágányoktól – a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve – legalább 100 méter,
 - o közúttól, erdőtől, lábön álló gabonától legalább 25 méter és
 - o nagyfeszültségű, föld feletti villamos vezetéktől a legfelső villamos vezeték és talaj közötti távolság háromszorosa, de legalább 20 méter tűztávolságot kell tartani.
- Az állattartó telepeken a legfeljebb egy évre elegendő alomszalma- és szalastakarmány-szükségletet üzemi tárolásnak kell tekinteni.
- A kazlakat úgy kell elhelyezni, hogy a második sorban levő kazal az előző sorban levő két kazal közé kerüljön.
- A kazlak, valamint a sorok között a nagyobb kazalmagasság háromszorosát, de legalább 20 méter távolságot kell biztosítani.
- A mezőn összerakott szalastakarmány-, szalma-, rostnövény-kazlak körül legalább 3 méter széles védősávot kell kialakítani szántással vagy tárcsázással.
- Dohányozni csak szélcsendes időben, a kazaltól legalább 30 méter távolságra szabad.
- A rostnövény osztályozása esetén egy időben legfeljebb 4 kazal vagy tárolási egység bontható meg.
- A rostnövény csak a tárolón kívül és a szélső kazaltól 10 méteren túl sátorozható ki. A sátorozási területen minden megkezdett 10 000 m² alapterület után 10 méteres tűztávolságot kell biztosítani.

Tűzvédelmi gépszemlén való részvétel feltételei:

- A szemlén tiszta, lemosott állapotban kell megjelenni az erő-és munkagéppel,
- a jármű elektromos hálózatának kötegeltnek kell lennie, azon szakadás nem lehet,
- a jármű elektromos vezetékének lemezen való átvezetéseinél éles szegély nem lehet, csak gumigyűrű,

- a jármű áramtalanító kapcsolóját megkerülő az akkumulátorról közvetlenül működő plusz fogyasztó nem megengedett (Pl: rádiós magnó, ventilátor, kiegészítő adapter),
- üzemanyag- és kenőanyag-rendszerének épnek kell lennie, üzemanyag- és kenőanyag-folyás nem megengedett,
- az akkumulátornak tisztának és nehezen éghető anyaggal burkoltnak kell lennie, mely a villamosságot nem vezeti,
- kipufogó-rendszerének épnek kell lenni, abban szikrafogónak kell lennie,
- a biztosítéktáblában csak megfelelő biztosíték lehet, annak más anyaggal történő helyettesítése és a patkolt biztosíték nem megfelelő,
- a vezetőfülkében tartalék biztosítékokat kell elhelyezni,
- kombájnnál hajlékony földelő vezeték (földelő lánc) kötelező.

A szemlét megelőző napon szikrapróbát kell végrehajtani és arról jegyzőkönyvet kell készíteni.

A szemle befejezése után a vezetőfülkében az alábbi dokumentációkat kell elhelyezni:

- Gépszemle jegyzőkönyv egy példánya (kivonat)
- A kezelő tűzvédelmi oktatásáról igazolás
- Szikrapróba jegyzőkönyv
- Ellenőrzési napló

A GÉPSZEMLE A NAPI KARBANTARTÁST NEM HELYETTESÍTI!